

РЕЙТИНГ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДОМОГОСПОДАРСТВ

аспірант Каленська О.О.

Одним із суб'єктів господарювання, що в процесі діяльності здійснює негативний вплив на стан навколишнього середовища, є домогосподарство. Даний вплив проявляється у вигляді використання природних ресурсів для потреб життєдіяльності осіб домогосподарства, у веденні підсобного господарства, у власній підприємницькій діяльності. Земельні угіддя використовуються для будівництва, атмосферне повітря забруднюється особистим автотранспортом. Це призводить до виснаження та природних ресурсів та забрудненням природного середовища.

Разом з тим, рівень впливу на стан навколишнього природного середовища є різним для кожного конкретного домогосподарства і залежить від ряду факторів:

- розміру домогосподарства;
- географічного розташування;
- наявності особистого автотранспорту;
- наявності підсобного господарства;
- рівня екологічної свідомості членів домогосподарства.

Рейтинг екологічної безпеки домогосподарства представляє собою показник ступеню його впливу на навколишнє природне середовище. Показники, що використовуються для оцінки даного впливу повинні бути об'єктивно вимірювані та виражатися кількісно. Для всіх домогосподарств повинен застосовуватися однотипний набір показників. Ними можуть бути: обсяг використання енергоресурсів та води, площа земель, зайнятих під забудову та під ведення підсобного господарства, загальний пробіг особистого автотранспорту, кількість побутових відходів. Частина цих показників міститься в

офіційній статистичній звітності, решта потребує спеціального обліку.

Методика розрахунку екологічного рейтингу домогосподарства передбачає:

- встановлення сумарного впливу усіх домогосподарств території по кожному з зазначених факторів;
- розрахунок середнього значення показника для домогосподарства даної території;
- встановлення кількісного значення показників для досліджуваного домогосподарства;
- встановлення процентних співвідношень між показниками досліджуваного домогосподарства і їх середнім значенням.
- розрахунок інтегрального показника екологічного впливу як середнього арифметичного отриманих вище значень.

Якщо значення інтегрального показника впливу на навколишнє середовище суттєво перевищує середнє значення для даної території, можна говорити про низький рейтинг екологічної безпеки даного домогосподарства, і навпаки – якщо розрахований інтегральний показник є нижчим за середнє значення – рейтинг екологічної безпеки досліджуваного домогосподарства є високим. Це означає, що рівень впливу даного домогосподарства на стан навколишнього природного середовища території відносно низький.

Система рейтингів екологічної безпеки домогосподарств може бути застосована для об'єктивного моніторингу ситуації у сфері впливу на навколишнє середовище та при інформуванні територіальної спільноти про дану ситуацію.

1. Тимошенко Е.А., Тимошенко Л.А., Коваль Е.А. Экологизация среды проживания в системе «Город-жилой квартал-дом-квартира» как тенденция развития градостроительной экологии» – [Электронный ресурс] http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/smm/SSH/2008_1/Statyi_tom1/43..pdf
2. Рейтинги экологических издержек. Методология. [Электронный ресурс] <http://www.biodat.ru/db/mon/rate.htm>